

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1336,Ogloszenie-wynikow-konkursu-Odwazmy-sie-byc-wolnymi-pod-patronatem-Instytutu-Pam.html>
07.04.2026, 00:05

Ogłoszenie wyników konkursu „Odważmy się być wolnymi” pod patronatem Instytutu Pamięci Narodowej - Warszawa, 18 czerwca 2007 r.

18 czerwca 2007 r. w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica (ul. Nowy Świat 72) odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników konkursu „Odważmy się być wolnymi” na pracę opisującą postaci zasłużone dla niepodległości Polski w latach 1914–1922. Honorowy patronat nad konkursem objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierz M. Ujazdowski

Celem konkursu, na który wpłynęło aż 450 prac z całej Polski, było odszukanie osób, które działając w lokalnych społecznościach zasłużyły się dla odbudowy niepodległości Polski. Ocalenie tych postaci od zapomnienia stanowi ważny cel Muzeum Historii Polski.

Konkurs w twórczy i odkrywczy sposób zainteresował młodych ludzi historią – poprzez spotkania ze świadkami minionych wydarzeń, zapomnianymi archiwami, fotografiami. Uczestnicy twierdzą, że udział w projekcie był dla nich niesamowitą historyczną przygodą, czasem nawet podróżą w czasie.

O ogromnym sukcesie konkursu stanowi fakt, że ponad 1800 młodych ludzi wyruszyło na poszukiwanie śladów działalności lokalnych bohaterów z lat 1914–1922. Odnaleźli m.in. powstańców śląskich i wielkopolskich, członków Polskiej Organizacji Wojskowej (POW), założycieli polskich chórów i orkiestr, pierwszych posłów na sejm. Poznajemy historie z pozoru tylko zwykłych ludzi, którzy w niezwykły sposób walczyli i pielęgowali polską tradycję i kulturę. Do nich należy np. pewien stolarz, założyciel pierwszej biblioteki w swojej miejscowości. Księgozbiór, m.in. publikacje z 1806 r., do dziś służy mieszkańcom. Poznajemy legionistę, a po I wojnie nauczyciela języka polskiego, który odkryty został jako znakomity lokalny poeta. Odnaleziono również założyciela orkiestry dętej, który nawet własny dom budował z myślą o sali do ćwiczeń dla niej.

Nadesłane prace zaskakują niebywałym zaangażowaniem uczestników konkursu „Odważmy się być wolnymi” i ich pragnieniem dotarcia do jak najpełniejszej informacji o wybranych postaciach. Dokumentują je archiwalne zdjęcia, listy, pamiątki rodzinne, a nawet analiza grafologiczna pisma bohatera. Młodzi ludzie zaproponowali też bardzo różnorodne formy narracji: pamiętniki, albumy ze zdjęciami, zapisy audio, publikacje książkowe, filmy wideo.

Fascynujące w nadesłanych pracach jest to, że w niektórych odbijają się jak w lustrze dzieje Polski, pokazane poprzez rodzinne historie. Świadczy to o przekazywaniu z pokolenia na pokolenie tradycji walki o niepodległość, patriotyzmu i pielęgnowaniu polskości –

stwierdza Gabriela Sierocińska-Dec, koordynator projektu.

Laureatów konkursu wyłoniło jury w składzie:

Prof. Wojciech Roszkowski (przewodniczący jury)

Gabriela Sierocińska-Dec (koordynator projektu, Muzeum Historii Polski)

Łukasz Michalski (Instytut Pamięci Narodowej)

dr Paweł Skibiński (Muzeum Historii Polski)

Uroczystość uświetniła obecność profesora Henryka Izydora Rogackiego (Akademia Teatralna w Warszawie), który opowiedział m.in. o narodzinach niepodległości w teatrze, oraz inscenizacje w wykonaniu aktorów Teatru Polskiego.

www.muzhp.pl

[Wyniki konkursu](#)